

רע"פ 7869/19 - אורי נאטי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7869/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אורי נאטי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי
תל אביב-יפו בעפ"ג 23735-07-19 מיום
28.10.2019 שניתנה על ידי כב' השופטת העמיתה ד'
ברלינר, והשופטות א' נחליאלי חיאט ו-ש' זמיר

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת העמיתה ד' ברלינר, והשופטות א' נחליאלי חיאט ו-ש' זמיר) בעפ"ג 23735-07-19, מיום 28.10.2019, בגדרה התקבל ערעור המשיבה על גזר דינו של בית המשפט השלום בתל אביב-יפו (השופט ר' פרי) בת"פ 43575-05-18 (להלן: התיק העיקרי) ובתיקים נוספים שצורפו אליו (להלן: התיקים המצורפים), מיום 28.5.2019.

2. לפי המתואר בכתב האישום בתיק העיקרי, בִּלְיִל ה-9.5.2018 נהג המבקש ברכב בבת-ים, חרף פסילת רישונו בגין עבירות תעבורה בהן הורשע בפ"ל 3742-12-13. משהבחין בניידת משטרה נוסעת לצדו, ובה שני שוטרים, האיץ את מהירות נסיעתו.

עמוד 1

השוטרים הפעילו את מערכת הכריזה ואת אורות הניידת והורו למבקש לעצור את הרכב בצד הדרך. ואולם, המבקש האיץ את מהירות נסיעתו, תוך שהוא חוצה שלושה צמתי-רחובות בחולון ברמזור אדום, וניידת המשטרה דולקת בעקבותיו.

המבקש המשיך בנסיעה "שאינה תואמת את תנאי הדרך", לשון כתב האישום, עד הגיעו לאזור תל אביב. בעקבות עבודות בכביש, האט את מהירות נסיעתו, והשוטרים ירדו מהניידת ורצו לעברו. או אז, נהג המבקש את הרכב לאחור תוך סיכון חיי השוטרים, עלה על-גבי אי-תנועה והמשיך בנסיעה בכביש 1, תוך שהוא "מזגזג" בין נתיבים ועוקף כלי-רכב במהירות ממוצעת הגבוהה מ-160 קמ"ש.

המבקש נהג את הרכב עד לאזור התעשייה בחולון, אז הקיפו אותו שתי ניידות משטרה ואילצו אותו לעצור. השוטרים ירדו לעברו, אחד מהם ניסה לפתוח את דלת הנהג שהייתה נעולה, ניפץ את חלון הרכב, והכניס את ידו כדי לאחוז במבקש. בתגובה, נסע המבקש לאחור, ונמלט מניידות המשטרה בנסיעה נגד כיוון התנועה, ובעוד ידו של השוטר בתוך הרכב באופן שהביא לפציעה באצבעו.

עוד צוין בכתב האישום, כי המשיך "בנסיעתו הפוחזת", ובדרכו פגע בשלושה רכבים שחנו בצד הדרך והסב להם נזקים בשווי עשרות אלפי שקלים. כתוצאה מהפגיעה נעצר הרכב והמבקש נמלט מתוכו ונס על רגליו, עד שנעצר על ידי השוטרים.

ברצפת מושב הנהג ברכב שבו נהג המבקש, נמצא סם מסוכן מסוג הרואין במשקל 1.97 גרם, המחולק ל-3 מנות.

בגין מעשים אלו הורשע המבקש בתיק העיקרי, על פי הודאתו, בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1977 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); נהיגה תחת השפעת סמים לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון רכב לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה; נהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה; נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; נהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח הרכבמנועי [נוסחחדש], התשל"ל-1970; נהיגה במהירות בלתי סבירה בדרך לפי תקנה 51 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה); ו-3 עבירות של נהיגה ברמזור אדום לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה.

3. לבקשת המבקש, צורפו לתיק העיקרי עוד 4 תיקים פליליים נוספים אשר היו תלויים ועומדים נגדו, בהם יוחסו לו שלל עבירות, ובכולן הורשע על פי הודאתו.

בתמצית, בת"פ 17-10-2765 הורשע בעבירות של פירוק חלקים מרכב לפי סעיף 413ד(ב) לחוק העונשין, וגניבה מרכב לפי סעיף 413ד(א) לחוק העונשין, מאחר שפירק שני מצברים ממשאית חונה ונטלם תוך כוונה לשלול אותם שלילת קבע.

בת"פ 17-10-17-27720 הורשע בעבירות של החזקה בסמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין; ושיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין. זאת, מפני שרכש סם מסוכן מסוג הרואין במשקל של 0.81 גרם, וכשנתפס על-ידי שוטר נאבק בו, ניסה לחמוק מאחיזתו, והשליך את הסם מידיו.

בת"פ 17-7-17-2454 הורשע בעבירת גניבה, משום שגנב מכשיר טלפון סלולרי בשווי 999 ש"ח מחנות, מכר אותו לאדם אחר, ואף חזר שוב לחנות - שם נתפס.

בת"פ 18-02-18-22720 הורשע בעבירה של החזקת מכשירי פריצה לפי סעיף 409 לחוק העונשין, בשל כך שנתפס בשעת ליל כשהוא אחוז בידיו מכשירי פריצה - לום ברזל באורך 77.5 ס"מ ומספריים, מבלי שהיה לו הסבר סביר לכך.

4. לאחר הרשעתו, הוגשו בעניינו של המבקש שני תסקירים, ביום 20.11.2018 וביום 5.5.2019. במסגרתם, התרשם שירות המבחן כי למרות מאמצים רבים שנעשו על מנת לשקם את המבקש, לא הצליח האחרון להימנע משימוש בסמים מסוכנים לאורך זמן, ובמהלך השנים הלך והעמיק את דפוסי התמכרותו וקשריו השוליים.

משכך, סבר שירות המבחן כי יש להשית על המבקש "עונש מרתיע ומחדד גבולות", ובמסגרת התסקיר השני המליץ במפורש להשית עליו עונש מאסר בפועל.

5. בגזר דינו, הדגיש בית משפט השלום את הפגיעה החמורה בערכים המוגנים כתוצאה ממעשיו של המבקש, סקר את מדיניות הענישה הנוהגת, וקבע כי מתחם הענישה ההולם את העבירות שבוצעו בתיק העיקרי נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. כמו כן, נקבעו מתחמי ענישה נפרדים לכל אחד מהתיקים המצורפים.

עוד נקבע, כי יש להשית על המבקש עונש אחד כולל בגין התיק העיקרי והתיקים המצורפים. זאת, בין היתר, מאחר שכל העבירות בוצעו על רקע התמכרותו לסמים.

לצורך קביעת העונש בתוך המתחם, התחשב בית משפט השלום לקולא בנסיבותיו האישיות של המבקש, לרבות גילו המבוגר ומצבו הרפואי; ובכך שהודה בפתח משפטו, הביע חרטה על מעשיו, וגילה מוטיבציה "ראשונית" לשיקום. מנגד, שקל בית משפט השלום לחומרה את עברו הפלילי המכביד של המבקש, הכולל הרשעות בעבירות אלימות, רכוש, וסמים, בגין אף ריצה בעבר עונשי מאסר בפועל.

בסופו של דבר, השית בית המשפט השלום על המבקש בתיק זה עונש של 22 חודשי מאסר בפועל, והפעיל 3 עונשי מאסר תלויים ועומדים נגדו (אשר הושתו עליו במסגרת פ"ל 13-12-3742; ת"פ 09-11-7154 ות"פ 09-06-13912), מתוכם 14 חודשים במצטבר ו-20 חודשים בחופף; כך שבסך הכול ירצה המבקש 36 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית, ותשלום פיצוי בסך 1,000 ש"ח לשוטר שנפצע.

6. ערעור המשיבה על קולת העונש התקבל בפסק דינו של בית המשפט המחוזי.

נקבע, כי מתחם הענישה ההולם את מעשי המבקש נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל; כי יש למקם את עונשו של המבקש בסמוך לתקרת המתחם האמור, וזאת אף בהתחשב בנסיבותיו האישיות; וכי אין נסיבות חריגות המצדיקות לחפוף את עונשי המאסר המותנים שעמדו לחובת המבקש, ו"בוודאי שלא במלואם".

לענין עונשי המאסר המותנים, הובהר, כי נפלה טעות במנין תקופת המאסר הכוללת בגינם, כך שתחת 34 החודשים שנמנו בבית משפט השלום, היה נכון למנות 25 חודשים בלבד. משכך, נקבע כי מתוך תקופת המאסר בפועל הכוללת בגין עונשי המאסר המותנים - 20 חודשים ירוצו במצטבר ו-5 חודשים בחופף.

בסיכומם של דברים, הוחמר עונשו של המבקש והושתו עליו סך הכול 52 חודשי מאסר בפועל, מתוכם 32 חודשים בגין העבירות בתיק זה, ו-20 חודשים בגין עונשי מאסר מותנים שהושתו עליו בתיקים קודמים, ואילו יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

7. המבקש, שאינו מיוצג, הגיש לבית משפט זה את הבקשה שלפניי.

בבקשה נטען כי העונש שנגזר על המבקש חמור יתר על המידה, וכי בית המשפט המחוזי לא דן בכל טענותיו, באופן שהביא לעיוות דינו. בהקשר זה נטען כי בית המשפט המחוזי לא התחשב באופן מספק בנסיבותיו האישיות, ובכך שחדל להשתמש בסמים.

8. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן אך ורק במקרים חריגים בהם מתעוררת סוגיה עקרונית החורגת מעניינה הפרטי שלהמבקש, או במקרים בהם עולה חשש מפני עיוות דין מהותי או אי-צדק קיצוני שנגרם לו.

בפרט, רשות ערעור על חומרת העונש תינתן רק במקרים של טעות מהותית ובולטת בגזר הדין, או כאשר העונש שהושת חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (רע"פ 6160/18 מרואני' מדינת ישראל (5.9.2018)).

עניינו של המבקש אינו נמנה עם מקרים אלו.

9. על אף קיומו של פער ניכר בין העונשים שהושתו על המבקש בשתי הערכאות הקודמות, לא מצאתי כי העונש אשר השית עליו בית המשפט המחוזי סוטה לחומרה ממדיניות הענישה המקובלת, וזאת אף בהתחשב בנסיבותיו

קשה להפריז בחומרת מעשיו של המבקש, אשר הוביל את המשטרה למצוד לילי ממושך ברחובות ערים ובדרכים המחברות ביניהן, בהיותו פסול מלנהוג ותחת השפעת סמים מסוכנים, ותוך שהוא מבצע שלל עבירות תעבורה חמורות. בדרכו, זרע הרס רב ויצר סיכון של ממש לעצמו, לשוטרים הדולקים אחריו, וליתר משתמשי הדרך.

אם לא די בכך, הרי שאת המעשים הללו, כמו גם המעשים שבבסיס התיקים המצורפים, ביצע המבקש בידעו כי תלויים ועומדים נגדו עונשי מאסר מותנים, תוך שהוא מבזה את החוק בשיטתיות, ורומס ברגל גסה פסקי דין שניתנו בעניינו.

בנסיבות אלה, אני סבור כי בדין החמיר בית המשפט המחוזי את עונשו של המבקש, ואף לפני משורת הדין הקל עמו משקבע כי חלק ניכר מתקופת המאסר בגין עונשי המאסר שהיו תלויים ועומדים נגדו ירוצה בחופף – ולא במצטבר (וראו למשל: רע"פ 5635/19 יעקובובני' מדינת ישראל, בפסקה 10 (4.9.2019)).

10. זאת ועוד, אני סבור כי נגרם למבקש עיוות דין כלשהו.

עיון בפרוטוקולים ובפסקי הדין של ערכאות קודמות מלמד כי בא-כוח המבקש עשה מלאכתו נאמנה, ואין חשש כי הכחיד טענות כבדות-משקל שהיה בהן כדי לסייע למבקש. בהקשר זה אף לא נעלמה מעיניי הקביעה בגזר הדין, לפיה: "הסניגור המלומד עשה ככל שניתן לטובת מרשו, ולימד עליו סנגוריה רהוטה".

כמו כן, כעולה מפרוטוקול הדיון שהתקיים בבית המשפט המחוזי, המבקש ניצל את ההזדמנות לשטוח דבריו ואמר במפורש: "הפחתי את כמות המתדון בתקופת המאסר", וכן: "אני נקי מכל סוגי הסמים כבר 4 חודשים". עניין זה בא לידי ביטוי גם בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, אלא שנקבע כי לנוכח הבטחות דומות שהשמיע המבקש בעבר, ואי-הצלחת ניסיונות שיקום קודמים, לא ניתן לייחס לכך משקל רב.

11. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"הבכסלוהתש"ף (23.12.2019).

שׁוֹפֵט